

הצבי ודדק

יו"ל ע"י מוסדות קוסון בארה"ק
בנשיאות אדמו"ר שליט"א
בני ברק - גבעת זאב

מכון בני שלשים

בס"ד • פרשת וירא - חיי שרה תשפ"ג

גליון מס' 83 • שנה ג'

דברי תורה מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א

קדושת כתר א"ה מ'קום כ'בודו ל'העריצו ר"ת מלא"ך, היינו שהמלאכים שואלים את ישראל איה מקום השכינה, כי אז הם במעלה גדולה ממלאכים כמבואר במדרש [תנחומא בלק יד] והיו עיניך רואות את מוריך ומלאכי השרת שואלים מה הורה לכם הקב"ה לפי שאינן יכולין ליכנס למחיצתן שנאמר כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל. והנה מבואר בספה"ק שרה כינוי לשכינה בחי' מלכות לשון שררה ואברהם הוא בעלה דמטרוניתא. ע"כ שאלו המלאכים אותו איה שרה אשתך פי' היכן הוא מקום השכינה כעת, וע"ז השיב הנה באהל כאן באהל הוא כעת מקום קבלת פני השכינה. ובזוה"ק [ח"א ק"א ע"ב] א"ה וכי לא הו' ידעי מלאכי עילאי דשרה הנה באהל, אלא לא ידעי בהאי עלמא אלא מה דאתמרס להו למנדע וכו' עיי"ש, ויש לפרשו על דרך הנ"ל.

האף אמנם אלד ואני זקנתי. פירש"י הגם אמת אלד. ועדיין צ"ב למה פתחה באף שהוא לשון כעס וחרי אף, ואיתא במדרשים ארבעה פתחו באף ולא הצליחו, וי"ל דלא דמי אף להאף, שרה דיברה ברמז, הא"ף עולה בגימ' עה"א וה"כ למנין צ', וזהו שהיתה תמיהתה האם בגיל צ' אלד, וזה על דרך שאמר אברהם לעיל [יז יז] ואם שרה הבת תשעים שנה תלד.

ויקמו משם האנשים וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עמם לשלחם. מה צורך היה להם להשקיף על פני סדם כבר מעתה, דיה לשמחה בשעתה, וגם למה הוצרך אברהם ללוותם הלא כבר נודע לו שהם מלאכים בשליחות ואינם זקוקים ללויה. וי"ל המלאכים בקדושתם לא היו יכולים לכנס לאויר סדם ועמורה מקום השחתה וטומאה, והוצרכו לטהר את האויר לפנייהם ע"כ נטלו קדושה מביתו של אברהם וגם אברהם עצמו

כשנתגלה הקב"ה לאברהם מיד רצה לקיים איזו מצוה לעשות רצונו ית' ולכן ביקש לעמוד לכבודו, א"ל הקב"ה שב ובוזה תקיים מצות עשה כדבורי, והוא סימן לדיינים לבל יחששו לשבת בדין מפני ביטול זמן וביטול תורה וכיו"ב, אלא עצם הישיבה בדין תורה גם היא מצוה קיומית.

ויקה נא מעט מים ורחצו רגליכם וגו'. פירש"י כסבור שהם ערביים וכו' והקפיד שלא להכניס ע"ז לביתו. הנה הכל הביא אברהם בעצמו מלבד מים שיקחו הם בעצמם או ע"י שליחים. וי"ל הטעם שרצה שהם עצמם יבטלו את הע"ז ולא די בזה שהוא ירחוץ רגליהם מע"ז.

ויקה בן בקר רך וטוב. פירש"י שלשה פרים היו כדי להאכילן שלשה לשונות בחרדל. מה צורך היה בשלשה פרים שלשה לשונות לאורחים מעטים. י"ל אברהם אבינו היה חושש שירצו לספר עמו בענין שארו לוט ואנשי סדם רעים וחטאים וכי נשלחו לכלותם, ואין המלאך יכול לעשות דין קודם שהוא מוסכם מלמטה, מיד רמז להם בג' לשונות שאין כאן המקום לספר לשון הרע הנקרא בלשון חז"ל לשון תליתאי כדאמרין [ערכין טו:] במערבא אמרי לשון תליתאי קטיל תליתאי הורג למספרו ולמקבלו ולאומרו, וזה הרמז בשלשה לשונות. ואולי נרמז גם במ"ש ורחצו רגליכם, רגל הוא לשון הרע כדכתיב [תהילים טו ג] לא רגל על לשנו לא עשה לרעהו רעה וחרפה לא נשא על קרבו, וגם זה נכלל באבק רגליהם כמו"ש בגמ' [ב"ב קסד:] שלש עבירות אין אדם ניצול מהן בכל יום וכו' ולשון הרע לשון הרע סלקא דעתך אלא אבק לשון הרע.

ויאמרו אליו איה שרה אשתך. הנה בכונות

וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה. תמוה הרי היה זקן וחולה היאך הסתכן לרוץ, ועוד מה הוסיף הכתוב מפתח האהל פשיטא הרי כבר נאמר והוא יושב פתח האהל וא"כ מובן שרץ משם. וי"ל אולי וירץ לשון רצון כדאיתא בזוה"ק כאן [צ"ט ע"א] כדין וירא וירץ לקראתם דתיאובתא דהאי דרגא תתאה לאתחברא בהו. הרי פירש ע"ד הסוד וירץ תיאובתא מלשון רצון, וכן יש לפרש ע"ד הפשט דמיד כשראה אותם מפתח האהל נתמלא רצון ותשוקה להכניסם לביתו, וז"ש וירא וירץ לקראתם מפתח האהל.

וירא אליו ה' וגו'. פירש"י אמר רבי חמא בר חנינא יום שלישי למיתו היה ובא הקב"ה ושאל בשלומו, הנה בזה היתה לו לאברהם אבינו רפואה, ותמוה למה לא בא כביכול ביום הראשון וימנע ממנו צער המילה, י"ל כי מעשה אבות סימן לבנים ומילה צריכה שתהיה ע"י צערא דינוקא לקיים מ"ש כי עליך הורגנו כל היום.

והוא יושב פתח האהל כחם היום. י"ל לדרך העבודה כאשר אדם נכנס לעבודת ה"ת אל ידלג מיד למעלה מכחו אלא יתנהל בדעת ובתבונה צעד אחר צעד ובדרך זו ילך הלך וגדל, וז"ש והוא יושב פתח האהל כחם היום פי' כמשל חום היום שאינו יוצא בבוקר במלא כוחו אלא מעט מעט בהדרגה עד שמגיע למלא תקפו וגבורתו.

והוא יושב פתח האהל וגו'. פירש"י ישב כתיב בקש לעמוד אמר לו הקב"ה שב ואני אעמוד ואתה סימן לבניך שעתיד אני להתיצב בעדת הדיינים והן יושבין שנא' אלהים נצב בעדת אל. קשה אם ביקש לעמוד למה ציוהו לישוב, י"ל

נלוה אליהם ובכח השקפתם טיהרו את האויר מחברון עד סדום, וז"ש ויקומו משם האנשים וישקיפו על פני סדום ואברהם הולך עמם.

ויקמו משם האנשים וגו'. וכי יש במלאכים ישיבה וקומה, ו"ל אחר נכנסו למחיצתו וקדושתו של אברהם אבינו ע"ה תקומה היתה להם, כטעם ויקם שדה עפרון [להלן כג יז] פירש"י תקומה היתה לו.

ויאמר המלט על נפשך אל תביט אחרריך. פירש"י אתה הרשעת עמהם ובזכות אברהם אתה ניצול אינך כדאי לראות בפורענותם ואתה ניצול. י"ל עפ"י המבואר בדברי רבנו האריז"ל [שעה"ג הקדמה ל"ז] לוט היה מקל"י שכנגד אחוריים של אדם הראשון היינו מן הרע שבו אחרי שחטא, וכתב הרב חיד"א רמז לזה לו"ט בגימ' אד"ם. והנה לוט היה רוצה להתפאר שתעמוד לו זכותו שהוא ניצוץ מאדה"ר מאחוריים שבו, על זה אמר לו המלאך אל תביט 'אחרריך' אל תתייחס באחוריים אלו כי הם מן החטא של אדה"ר, וזה שפירש"י אתה הרשעת עמהם.

ויאמרו גש הלאה ויאמרו האחד בא לגור וישפט שפוט עתה נרע לך מהם ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר הדלת. בתחילה נקרא שופט ואח"כ קראוהו סתם באיש בלוט, י"ל שהורידוהו מגדולתו ומעלתו אינו שופט אלא האיש לוט.

האחד בא לגור וישפט שפוט. מאי קמתמה הלא המה מינוהו שופט עליהם. י"ל בדרך רמז, הנה לוט היה מתפאר בעצמו שיש בו ניצוץ משיח בן דוד מזרע רות המואביה הגיורת, ומשיח נקרא שופט כדכתיב ביה [ישעיה יא ד] ושפט בצדק דלים, וזהו שטען כנגדו מה לך פורץ גדרי סדום וכי בשביל שיצא ממך גר ויוליד את משיח, וז"ש האחד בא 'לגור וישפוט' שפוט.

ויאמר ה' זעקת סדם ועמרה כי רבה וחמאתם כי כברה מאד ארדה נא ואראה וגו'. צ"ב מה זאת זעקת סדם ועמרה הלא לא אנשי סדם הזועקים אלא האורחים וכל הבא ללון שם כדאיתא בדברי חז"ל, ועוד למה הוצרך כביכול הקב"ה לירד ולראות וכי כל זעקה הבאה לפניו טעונה ירידה וראיה לא מצינו כזאת. וי"ל כונת הכתוב זעקת סדם היינו שהם אנשי סדום ושופטיהם הרשעים זועקים על האורחים וכן על מי שמכניס אורח לביתו או נותן צדקה לעני או מי שניזוק זועקים עליו שהוא המזיק כמסופר כל זה בדברי חז"ל, והנה זהו דבר הפוך ממנהג העולם אשר לא נשמע כמוהו ולא נהייתה מעולם, וז"ש ה"ת זעקת סדם וכו' כי כבדה מאד זהו עון כבד מאד היפך ישובו של עולם שלא היה עד כה ארדה נא ואראה היתכן דבר משונה כזה.

פרשת חיי שרה

ויבא אברהם לספר לשרה ולבכתה. כ' זעירא, יש ליתן לזה טעם לפי מה שפירש"י ונסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק לפי ש"ע בשורת העקידה שנזדמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט פרח נשמחה ממנה ומתה, לפי זה י"ל דמשום שזכתה למדרגה כזו במיתה עילאה כדרך צדיקים גדולים באתדבקות רוחא ברוחא, לפיכך היה הבכי מועט וזה נרמז בכ"ף זעירא.

גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחות קבר עמכם ואקברה מתי מלפני. ברש"י מדרש אגדה אם תרצו הריני גר ואם לאו אחיה תושב ואטלנה מן הדין שאמר לי הקב"ה לזרעך אתן את הארץ הזאת, וקשה ממ"ש לעיל [יג] והכנעני והפרזי אז יושב בארץ פירש"י שעדיין לא זכה בה אברהם, וא"כ היאך אמר אטלנה מן הדין מה טענה יש לו על הארץ. וי"ל כונתו אם לא תרצו לתת לי אחות קבר אקברנה קבורת ארעי במקום אחר או בארון, ולכשאטלנה מן הדין ויקויים לזרעך אתן את הארץ יעבירו אותה למקומה במערת המכפלה, וכמו שכתב הרמב"ן [פסוק ח] וטעם מלפני - כי אם לא תעשו כן אקברנו בארון.

מערת המכפלה. אמרו חז"ל [עירובין גג] שאדם וחווה היו קבורים שם, צ"ב קצת היאך יתכן שהיו קבורים במערה בשדהו של עפרון החתי ובעליה הקודמים בקרקע לא להם. וי"ל דבימי קבורת אדם וחווה היה דין כל קרקע העולם כשלהם.

ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו. לכאורה תיבות 'אשר לו' מיותרין והול"ל ויתן לי את מערת המכפלה אשר בקצה שדהו. וי"ל אשר עולה בגימ' תק"א מנין איברייהם של אדם וחווה איש ואשתו רמ"ח ורנ"ב עם המפתח כדאיתא בגמ' [בבבבבות מה] וזהו אשר לו פ' תק"א איברים של אדם וחווה המה קבורים בחלקו שלו.

ואברהם זקן בא בימים וה' ברח את אברהם בכל. פירש"י בכל עולה גימ' ב"ן ומאחר שהיה לו בן היה צריך להשיאו אשה. תמוה וכי רק עכשיו ברכו ה' בבן הלא כבר בן ל"ז שנים היה עתה, ועוד מהו שאמר ומאחר שהיה לו בן הוצרך להשיאו אשה, תמוה א"כ למה לא השיאו עד עתה, ויש לומר אברהם נביא היה ואבריו מקודשים והרגיש שיצחק שהוא בכור לאמו אינו בנו גמור כי לא נפדה עדיין כדן, ולבסוף נתברר הטעם מפני שהיה ראוי לעלות לעולה וזה היה פדיונו, אבל לפני כן הוי כמו בן בכור טרם שנפדה, אכן אחר העקדה אמר לו הקב"ה יען וכו' ולא חשכת את בנך את יחידך, בדיבור הזה נעשה בנו ממש, ומאחר שהיה לו בן הוצרך להשיאו אשה.

ויאמר אל עבדו זקן ביתו. פירש"י לפי שהוא דבוק נקוד זקן. י"ל בצחות, זקן היינו תלמיד חכם זקן שקנה חכמה וכמו"ש ואברהם זקן היינו זקן ויושב בישיבה, ולפי שאליעזר היה דבוק באברהם נקרא גם הוא זקן, וז"ש לפי שהוא דבוק נקרא זקן.

שים נא ירך תחת ירכי. פירש"י לפי שהנשבע צריך שיטול בידו חפץ של מצוה כגון ספר תורה או תפלין, והמילה היתה מצוה ראשונה לו ובאה לו על ידי צער והיתה חביבה עליו ונטלה. יש לפרש לפי זה מ"ש בגמ' [נהל] נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה [תהלים כד ד] ומה היא השבועה שמשביעין אותו תהי צדיק ואל תהי רשע. וקשה היאך נשבע הלא עדיין אין חפץ של מצוה בידו, אך י"ל דמטעם זה מלמדין אותו כל התורה כולה במעיי אמו [נדה שם] וכשנשבע יש כבר בידו ספר תורה.

רק את בני לא תשב שמה. פירש"י בני אינו

חוזר אבל בן בני חוזר. צ"ב מאי נפקא מינה עתה להודיע שבן בנו יחזור בעוד ימים רבים ומה ענינו לשליחות אליעזר. וי"ל כונתו לומר מאחר שיהיה יצחק עולה תמימה מקודש בקדושת ארץ ישראל ולא יצא ממנה יהיה בנו רשאי ללכת לחוצה לארץ ולא יהיה מושפע מטומאת ארץ העמים.

ואמר אל אדני אלי לא תלך האשה אחרי. פירש"י אלי כתיב בת היתה לו לאליעזר והיה מחזר למצוא עילה שיאמר לו אברהם לפנות אליו להשיאו בתו אמר לו אברהם בני ברוך ואתה ארור ואין ארור מתדבק בברוך. תמוה למה השיב לו אברהם לעבדו הנאמן בדברי גערה כזו, וי"ל שאין זו תשובה על דבר השידוך אלא תוכחה בעלמא, וכונתו לומר לאליעזר מעתה רואני שלא דבקת בי כראוי שכן אתה סותר את דברי הרב ואין זו דרכו של ברוך, וכפי הנראה אין ארור מתדבק וכו', ולא לענין השידוך החזיר לו אלא תוכחת מוסר השמיע באזניו.

ואשם הנזם על אפה והצמידים על ידיה. מה שנכתבו פרטים אלו על אפה ועל ידיה, יש לומר רמז, לפי מה שפירש"י הנזם הוא רמז למחצית השקל בקע לגלגלת שבא לכפר על חטא העגל ולהסיר חרי אף, זהו שאמר הנזם על אפה, והצמידים על ידיה הם שתי לוחות מצומדות שניתנו מידי הקב"ה לידי משה רבינו כמו"ש [שמות לד ד] ויקח בידו שני לוחות אבנים, וזהו והצמידים על ידיה.

ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יצאת אשר ילדה לבתואל וגו'. לכאורה מאי יוצאת דקאמר הול"ל והנה רבקה באה כמו"ש [להלן כטו] והנה רחל בתו באה עם הצאן, ועוד קשה אם כבר היה ידוע שהיא בת בתואל למה שאל אותה בסוף כל המעשים בת מי את. וי"ל דלא היה ידוע מי היא רק הכתוב מספר דבטרם כלה אליעזר את תפלתו, מאת ה' היתה זאת שבאותה שעה ממש יצאה רבקה מביתה בדרכה אל עין המים, אבל איש לא הכירה כדכתיב בתולה ואיש לא ידעה כפשוטו כטעם הידעתם את לבן וכו' בפ' ויצא, ולכן הוצרך לשאול אותה בת מי את.

ויאמר עבד אברהם אנכי. איתא בגמ' [בבא קמא כב:] מנא הא מילתא דאמרי אינשי מילתא גנאה דאית ביך קדים אמרה, א"ל דכתיב ויאמר עבד אברהם אנכי. קצת תמוה וכי דבר של גנאי הוא להיות עבדו של אברהם ומושל בכל אשר לו. וי"ל אין הכונה לגנאי אלא מכיון שעומד להשמיע באזניהם דברים תמוהים ומעשי נסים שנעשו לו בזכות אברהם, דברים שאין דרכם של בני אדם לספר ולשמוע, ויחשדו בו שמא מגזם וזה הוא גנאי, לפיכך הקדים שהוא עבד אברהם ולא איש כשאר אנשים ולפיכך אל תתמהו אם אספר דברים שהיו משונים בעיניכם כי אמות אנכי דובר.

ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון. צ"ב למה האריכה להשיב בענין תבן ומספוא דבר שעליו לא נשאלה כלל אלא על מקום ללון, ועוד מהו גם מקום ללון, 'גם' יתירא, הול"ל תבן ומספוא רב עמנו ומקום ללון. וי"ל השיבה בחכמה אתה אומר ללון אצלנו, עדיין לא ידענו אותך אולי ניתן לך תבן ומספוא לגמליך ונשלחך לדרכך מכאן והלאה, גם מקום ללון אכן אם תמצא איש הגון בעינינו תוכל להשאר ללון.

לקט דברי תורה ופרפאות מרבינו בעל בני שלשים זע"א

פרשת וירא

והוא ישב בפתח האהל. פירש"י ז"ל לראות אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו. עי' ברבינו ר' ר' אלימלך, ועל פי דבריו הקדושים הפירוש ברש"י ז"ל לראות אם יש עובר על דברי תורה ושב בתשובה ויכניסם בביתו בית"ו של אברהם אבינו עליו השלום ודוק היטב כי קצתו מאד.

והוא ישב פתח האהל. נ"ל דתיבת האהל ר"ת א'תה ה'וא האלקים ל'בדך, דאע"ה גלה אלקותו יתברך בעולם.

יקח נא מעט מים. ורחצו רגליכם והשענו ו"תח"ת הע"ץ ראשי תיבות תורה ו"ס מצו"ת.

וירא לוט ויקם לקראתם. פירש"י ז"ל וירא לוט וגו' מבית אברהם למד לחזור על האורחים. נראה דה' קשה לרש"י אמאי דגבי אברהם כתיב וירץ וגבי לוט כתיב ויקם, אמנם ידוע החלוק בין מי שעושה מצות ומעשים טובים מצד בחירתו הטוב שעושה בזריות ובחפזה ובמרוצה, אבל מי שעושה רק מצות אנשים מלומדה עושה ואינו עושה במרוצה רק דומה עליו משא כבדו לכך כתב רש"י ז"ל מבית אברהם למ"ד שהיה עושה רק מצות אנשים מלומדה לכן לא נאמר גביה וירץ רק ויקם.

פרשת חיי שרה

ויהי כאשר כלו הנמלים וגו' ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושיני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם. ועיין רש"י ז"ל בקע רמז לשקלי ישראל ושיני צמידים רמז לשתי לוחות, ולכאורה יש לדקדק מהו אומר ויקח, ויתן הול"ל. ואפשר לומר כמבואר באלשיך מובא בספר הקדוש בן פורת יוסף בסדר חיי שרה וז"ל, שכ' האלשיך שאו מנחה ובאו לחצרותיו וז"ל דאמרין בש"ס דקידושין (ו) המקדש אשה נתנה היא ואמר הוא באדם חשוב מקודשת

כי בזה שקבל ממנה חשוב כנותן לה הוא, וה"נ שלא יעלה על רוחכם שיחזיק השי"ת לכם טובה שתבואו לחצרותיו כי נהפוך הוא כי אתם הנושאים מנחה ומתנה ודורון ממנו יתברך במה שיניח אתכם לבא לחצרותיו וכו' ודפח"ח עכ"ל הטהור של בעל בן פורת יוסף ז"ע זצוקללה"ה, ועפ"י הדברים האלה שפיר אמר ויקח ודוק ותבין.

ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלקים את יצחק בנו וגו'. פירש"י ז"ל נתנו תנחומי אבלים, ד"א אעפ"י שמסר הקב"ה את הברכות לאברהם נתיירא לברך את יצחק מפני שצפה עשו יוצא ממנו אמר יבא בעל הברכות ויברך את אשר ייטב בעיניו ובא הקב"ה וברכו, ויש לדקדק למה מאין רבינו רש"י ז"ל בפירוש קמא דנראה מוכרח מדכתיב ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלקים את יצחק בנו דמשמע דנחמו תנחומי אבלים.

אמנם נראה דהנה תנחומין הוא על שני דרכים, על מיתת ילד ר"ל יש לנחמו דאולי אם האריך ימים ה' מרשיע ומוטב לו שנקטף באבו, ועל מיתת הזקן יש תנחומין שלא יראה אחד מזרעו יוצא לתרבות רעה כדמצינו באמת שנחסרו שנים משנות אברהם אבינו ע"ה שלא יראה עשו בן בנו יוצא לתרבות רעה עיין במדרשים, אבל לא כן במקום הזה שלא רצה הקב"ה לגלות ליצחק רשעת עשו בנו כדי שיקח יעקב הברכות בחכמה, לזה אי אפשר לפרש כפירוש הא' ועל כרחין מוכרח כפירוש הב' וגם הוא מוכרח ודוק.

ענינים שונים

וידבר ה' אל משה לאמר. הנאמר פעמים אין מספר בתורה, לרמז על הידוע הקב"ה גוזר וצדיק מבטל, וזהו פירוש וידבר ה' לשון קשה כידוע דבור קשה, אל משה לאמר"ו הצדיק מבטל ועושה אמירה רכה.

הנה נוסח כל הברכות הוא אתה ה' אלקינו מלך העולם. ונלע"ד לומר בזה טעם לשבח, שכן

הנהגה שהבורא ית"ש מנהיג עולמו הוא בדרך הטב"ע גי' אלקים"ו והיא בחי' הסתרה, ומכאן כפרו כמה פוקרים יש"ו ואמרו עולם כמנהגו נוהג, אבל כשהבורא כ"ע ב"ה עושה לנו נסים שלא בדרך הטבע אז ונגלה כבוד ה' בחי' הוי"ה המהוה כל ההיות ומשדד מערכות להראות חבתי לעמו ישראל. וזהו אתה בחי' גלוי כבוד הוי' כדבר איש אל רעהו והוא ה' ודאי, אלקינו"ו בחי' אלקים מלך העולם הנהגה הטבעית המסודרת והבן.

תורת ה' תמימה וגו' (תהלים יט). תורת ה' תמימה לעומת סדר טהרות, כטעם פרה אדומה תמימה שהיא מקור הטהרה. עדות ה' נאמנה כנגד סדר קדשים כטעם הן בקדושי לא אמין, וידעית ההפכים אחד. פקודי ה' ישרים נגד סדר נזיקין, יעיון עטרת צבי לזיקני רבינו צבי הקדוש זצוק"ל בפירוש זרזר משפטים צ"ה ע"ב. מצות ה' ברה מכון נגד סדר נשים כטעם יפה כלבנה ברה כחמה. יראת ה' טהורה בסדר מועד, חייב אדם לטהר עצמו ברגל. משפטי ה' אמת בסדר זרעים כלה זרע אמת. וכן תמימה נאמנה"ה ישרים"ה ברה"ה טהורה"ה אמ"ת עם הוי"ה כוללת הקדומה לכל אחד ואחד ותהא מלאה במלוי הכולל כל המלואים שהוא יו"ד ה"י וא"ו ה"ה ואתון יה"א הממלאים אתון ו"ה בכל אופני המלואים ג' ב' אלפים קמ"ח, מכון ממש כמנין זרע"ה מוע"ד נשי"ה נזיקין קדשי"ה טהרה"ת. וז"ס שני אלפים תורה"ה סוד קמ"ח כמאמר המשנה (אבות פ"ג מ"ז) אם אין קמח אין תורה והבינהו.

הרהרתי בעת אמירת תהלים (קטו ג) בפסוק ואלקינו בשמים כל אשר חפץ עשה דהנה אם יש צדיקים בארץ הממשיכים קדושת הבורא ב"ה וב"ש לעולם הזה אז הקב"ה גוזר והצדיק מבטל אבל כשאין צדיקים בארץ להמשיך הקדושה למטה אז אין מי שיבטל הגזירה ח"ו וז"פ ואלקינו בשמים ולא בעולמות שלמטה ח"ו לכן כל אשר חפץ עשה, הרחמן יגזור עליו גזירות טובות עד עולם אמן.

יפוצו מעינותיך חוצה

מהנעשה ונשמע ב"מכון בני שלשים"

לרבים השואלים
אודות הספר הנפלא
"פאר יהוסף"

תולדות רבותינו
הקדושים לבית קאסאן

עקב גמר המלאי הספר הוכנס
שוב להדפסה ויהיה ניתן
להשיגו בעז"ה בקרוב ממש

כמו כן ניתן להשיג כעת
במשרדי המכון את הספה"ק
ליקוטי "בני שלשים"

עה"ת ומועדים

מתוך ספר 'לשון תורה' על כפל לשונות בתורה
מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א

ו כתב רבינו המלבי"ם בספר ארץ חמדה פ' וזי שרה, ההשב
אשיב את בנך ככפל לשון, כי בודאי ידע אליעזר שמן הנמנע
שידור בחרן כי כנר נגזרה גזירה וקדש לא ישוב ריקס, וכן
אשאלו ויש יוכל שביע צחק לחול' ולדבר שם ירא רבקה ואר
כך הדין הוא דאם השבע רוצה לעלות לא"י והיא אינה רוצה כופין
אותה לעלות, ובודאי רבקה לא תעבור על משפט התורה כי לא
ניוח שבת הרשע וכל' ובודאי יזווג יצחק היא צדקת כמותו, וז"ש
ההשב אשיב אם יוכל להשיב לחרן באופן ששייבו שנית לא"י
הוא תתבוללה ה'ל' פירושו זה כתב בקדמה בפי' ההמוש זל",
ובזה יהיה הפשר שיצחק ירש לשם, ושם ישא אותה לאשה,
וישב עמה כמה שנים ואח"כ ישוב עמה לארץ הזאת כמו שהיה
ביעקב, וז"ש ההשב אשיב א"י שש אשיבין אותו לשם על מנת
שישוב אח"כ עם אשתו לארץ ישראל. וכן כתב בפי' המועלות
לשלמה (להג"ר שלמה לאניאדו אב"ד אירם צובא תקצ"ו), וזה
שאמר גם כן ההשב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם
וכפליה לדיבוריה באומרו ההשב אשיב, לרמוז שבאמת אשיב
אותו אל הארץ אשר יצאת משם לישא שם אשה ואחר כך
אשבינו אל הארץ הזאת איש וביתו באו. פירוש זה ראיתי עוד
במנ"כ ספ"ה' אלשיך ותכח סופר.

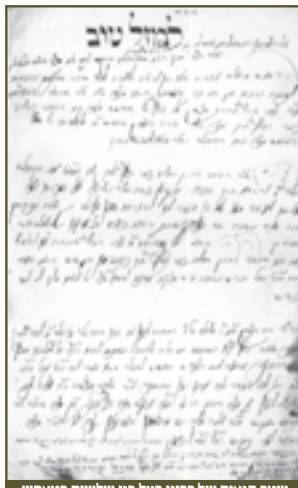
ברכת צאתכם לשלום
שלוחה בזאת
לב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
להגל צאתו לארצה"ב לפקוד את אנשי ידידי ואוהדי
בית מוספון להרחבת וחיזוק מוסדותינו

לכבוד יומא דהילולא רבא דרבינו הזקן
הרה"ק רבי יהוסף בן הרה"ק רבי צבי בעל בני שלשים זיע"א

מטאטה חוסט בברוקלין נכד הגה"ק מסוואלייווא (אב"ד הר"ק פאליגל מטאטה היה נתן מרריא), אחו שערק הרב מרריא" מסוואלייווא למונקאטש בחרו אנשי העיר ברבינו שהיה עדיין רב בכ"ק טאהש לכהן ברבנות ועננה להם, והנה רבנו בש"ק פ' מצא בעת סעודת רעוא רדעווי בטאהש והיה להן שחד מן היושבים בשולחן היה אומד פסוק ומדרש ואח"כ היה רבינו דורש על דברי המדרש אלו, באותה שבת נזדמן לפיו הפסוק "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנפל ממנו", רבינו ראה בכך רמז מן השמים ומיד החליט לחזור בו מקבלת הרבנות בסוואלייווא, ואכן באותו שבוע הגיעע המרכובות ופגשנו העיר סוואלייווא לקחת את הרב החדש לעירם והושבו פניהם ריקם וחזרו כלעומת שבאו, והנה אחרי הדברים האלה בליל יום הכיפורים אירע מעשה נורא בעיר סוואלייווא בהיות בית הכנסת מלא פה אל פה וכן עזרת נשים שהיתה בגזזותא עליונה, לפתע התמוטטה העזרה וקשרה תחתיה אל רצפת הבית, ברצפת בית הכנסת נפער בור ונפלו לולל אל תוך המוקהו שהיה בתחתית הבית, באסון זה נעדרו שלשים ושש נשים ר"ל ותהום כל העיר, כאשר הגיע שמועה זו לאזני הרבנית אמרה לבעלה רבינו נס אירע לנו שלא עברנו לסוואלייווא וניצלנו מן האסון, נענה רבינו ואמר מי הוא היודע שמה אם הייתי שם לא היה מתרחש מקרה כזה ר"ל. לאחר מכן הוצע לו כסא הרבנות בעיר ניר מאדס אל הרחק מטאטה, ויתר פעליו וקורותיו הלה הם כתובים בספר פאר יחוסק. רבינו שבל"ח ביום כ"ג מרחשוון תער"ב בהיותו בן ח"ן שנים

תקופת נישואיו ורבנותו בעיר מאהש
וסואליווא

שלא היו לו מלבושים נאים, וכאשר ראה אותו הה"צ מטאשה אמר להרבנית מינדל איך ווערדע פערזעצן אפילו מיינע מלבושים פון מיר און ווערדע מפייס זיין דעם מענטש! (אכצי מאשכן אפילו את בגדי האצילים את האיש הזה בבואו) כִּן נבחר למורה הבהבור, אך הרב נית ע"ה אשר היתה אשה משכלת אמרה אל אישה הקדוש, מקודם נעשה לו מלבושים יפים וינוח מן הדרך ואח"כ נראה מה לעשות. והרה"ק שמע לקול אשתו ועשו לו מלבושים ומנועים והביאו לו כובע חדש ונעשה בריה חדה. ובז' ב' כן בז' כן זיבר הה"צ עם הבהבור בדברי תורה ובמנהג שבהבור הזה הוא ראוי לקבל, והתחיל לישא וליתן עם אביו ולא היו יכולים להתפשר, ובתוך כך כנס הה"צ לבית המדרש ואמר אל הבהבור דיין פאטער ברויף אין ניכט און די ביסט מין השמים! (באבאי אין לי צורף גאלב אתה הנך שלי מן השמים), וכאשר שמע הבהבור און דברי

שטר תנאים של רבינו בעל בני שלשים בטאהש

בהגיע תור גיסתו מ' אסתר לפרקה השיא אותה להגה"צ
מנחם בראדי לימים רב העיר קאליב, ודאג לכל צרכי
הנישואין שנחגגו ביום כ"ג אדר ב' תרכ"ג, יתר על כן ביום
ההוא מסר לגיסו את רבנות עיר טאהש למרות הפצויותיהם
שעל אנשי שלזום וחסידיו שלא יטוש את כס חותנו וצוה
ממעלות נשקשרו אליו, תשובותיהם, יתום הכלה שלא
ביחוסה לזוגתו וכשם שקבלת אני את כסתר הרבנות